

- kommentar-/debattredaktør Jon Magne Lund
- debatt@vl.no
- ring debatleder Espen Utaker: 22 310 417
- post: Vårt Land, pb.1180, sentrum, 0107 Oslo
- verdidebatt.no

verdidebatt

«Biskopene må ta konsekvensene av ordningene med å være seg sitt arbeidsgiverforhold bevisst og slå ned på all form for diskriminering som blir gjennomført i Guds navn blant deres ansatte»

Andreas Ihlang Berg
og Ingrid Brækken Melve

Korrupsjon må ikke skremme

Hvis vi skal skape endring må vi våge å satse, samtidig som vi gjør det vi kan for å sikre at pengene ikke misbrukes.

Erik Solheim

• Miljø- og utviklingsminister

REGNSKOGSHJELP

Jeg deltok nylig på lanseringen av en evaluering av regnskogsatsningen. Der fikk Norge ros, men også råd om områder hvor vi kan bli bedre. Lederen for konsulentteamet, Pat Hardcastle, oppfordret forsamlingen til å akseptere at land som Guyana, Indonesia og Kongo ikke er som Norge. Han har et viktig poeng. Hvis vi skal vente til disse landene er som Sveits eller Norge før vi tør å gjøre noe, vil regnskogen forsvinne i mellomtiden.

Vårt Land hadde 30. april en artikkel om frykt for korrupsjon i klimabistand. Dette er en viktig debatt om en velkjent utfordring. Korrupsjon er en risikofaktor, både i klimabistand og annen bistand, men risiko må ikke skremme oss fra å handle.

Nulltoleranse. Det betyr selvsagt ikke at vi godtar korrupsjon. Vi har nulltoleranse for korrupsjon. Korrupsjon er en viktig årsak til avskoging, og en viktig årsak til fattigdom. Utfordringene er sammensatte. Et årvåkent og kritisk blikk fra sivil samfunn og andre kunnskapsmiljøer er vik-

Prislappen for å redde klimaet er skyhøyt. Det samme er risikoen for korrupsjon og misbruk av midlene.

Vårt Land 30.04.11

tig. Arbeidet til Transparency International, det internasjonale skogforskningsinstituttet Cifor, FNs antikorrupsjonsarbeid og Christian Michelsens Institutt er eksempler på arbeid Norge støtter økonomisk, for å styrke kunnskapen om og oversikten over denne utfordringen. Vi støtter også Intosai, en uavhengig sammenslutning av 185 riksrevisjoner.

Høyt prioritert. Verdens regnskoger befinner seg i land med store utfordringer, men det finnes også gode krefter i disse landene som ønsker å bekjempe korrupsjonen. Hvis vi skal lykkes med å bekjempe klimaendringer og fattigdom og bevare naturmangfoldet må vi gjøre det vi kan for å styrke de gode kreftene både i regjering og sivil samfunn. Nettopp det forsøker Norge å gjøre gjennom regnskogsatsningen.

– Vi har ikke tid til å vente med klimatiltak i fattige land til de er på nivå med Norge eller Sveits når det gjelder statsforvaltning, skriver miljø- og utviklingsminister Erik Solheim (t.h.) i dette innlegget. Her utforsker han regnskogen i Amazonas under en reise i Brasil i 2008 sammen med statsminister Jens Stoltenberg (midten). Til venstre: Brasils miljøminister Carlos Minc.

Foto: Bjørn Sigurdson/Scanpix

Det krever at vi tør å satse.

Vårt Land fremstiller det som et problem at enheten i Indonesia som leder an i samarbeidet med Norge, rapporterer direkte til presidenten, fordi makten da er «samlet på færre hender». Som i alle demokratier er det i Indonesia sterke politiske krefter som trekker i ulike retninger. Det er avgjørende viktig

og svært positivt at presidenten engasjerer seg sterkt i klimaarbeidet og viser hvor høyt han prioriterer å redusere avskoging. Lederen av enheten som leder samarbeidet med Norge, Kuntoro Magnusbrotto, er også internasjonalt anerkjent for sin ledelse av gjenoppbyggingen av Aceh-provinsen etter tsunamien i 2004, der store pengestrøm-

mer ble håndtert på en utmerket måte. Han leder også presidentens antikorrupsjonsenhet og en innsatsstyrke mot ulovlig hogst. Jeg har selv besøkt Aceh etter tsunamien. Det er en fantastisk suksesshistorie.

Enorme utfordringer. Det ville være trygt å sitte med hendene i fanget og se på mens verdens

Global temperatur fortsetter å stige

Sigbjørn Grønås
• prof. em. meteorologi, Universitetet i Bergen

KLIMA

Sivilingeniør Erik Næss overser det jeg skrev om økende fuktighet som potensial for sterkere tropiske sykloner. I et nytt innlegg i Vårt Land 2. mai refererer

han til forskning som bruker begrepet *Accumulated Cyclone Energy (ACE)*, en indeks brukt for å karakterisere den årlige syklonaktiviteten. Arbeidet gjelder oppdatering av kjent kunnskap om at indeksen ikke er påvirket av global oppvarming. Men ACE, som inneholder vindstyrken ganget med seg selv, reflekterer ikke

styrken på syklonene i tilstrekkelig grad. Intensiteten og graden av ødeleggelse følger vindstyrken ganget med seg selv tre ganger. En indeks som tar hensyn til dette, viser økende trend de siste tiårene og indikerer at syklonene er blitt kraftigere.

Næss hevder i tillegg at den globale oppvarmingen har stop-

pet opp de siste ti årene. Heller ikke dette er riktig. Gjennomsnittlig global overflatetemperatur varierer mye fra år til år på grunn av tilfeldige variasjoner i været. I tillegg kommer mer regulære variasjoner, spesielt i sjøtemperaturen i Stillehavet ved ekvator (El Niño). Solsyklusen over omtrent 11 år gir også ut-

slag i global temperatur. Om en eliminerer for El Niño og solsyklusen, viser global temperatur en jevn stigning de siste tiårene. Økningen i global temperatur var således større fra 1990-årene til de siste ti årene enn fra 1980-årene til 1990-årene.

Det er trist at kunnskapsrike mennesker som Næss sluker og

«Foreldrene til elever ved Høvåg skole i Lillesand mener elevene lærer for lite kristendom på skolen. De vil ha 55 prosent kristendom i RLE-faget. Bør kristendom få en større rolle i RLE-faget? Er det greit at lærerne ikke forholder seg til en prosentsats når de underviser? Diskuter saken på verdidet.no»

Espen Utaker, debattleder

- Husk at innlegg må signeres med fullt navn, og oppgi adresse og telefonnummer.
- Innlegg skal være på maks 3.500 tegn og en replikk skal være på maks 1.800 tegn.
- Legg gjerne ved

- bilde av deg selv.
- Vi foretrekker ditt innlegg på e-post.
- Konvolutter som postlegges, må merkes med «debatt».
- Redaksjonen forbeholder seg rett til å forkorte.
- Innsendte manus blir ikke returnert.

- Vårt Land betinger seg retten til å arkivere og utgi alt stoff i avisen i elektronisk form i Vårt Lands eget arkiv eller andre databaser Vårt Land har avtale med. Stoffet kan også gjøres tilgjengelig på Vårt Lands internetsider.

OSS

Munnhell eller bibelord?

Thorvald Hartviksen

Jeg var kanskje ikke den eneste som fikk morgenkaffen i halsen når Marianne Lystrup foreslår en gang for alle, å sette en strek over det såkalte «jakobske vilkår» i Det nye testamentet, i forrige onsdags «Takk for i dag»-spalte. Med overskriften «Hvis Gud vil» skriver hun at misforstått fromhet lett utvikler seg til tanketomme fraser og flokler. Det er det lett å være

enig med henne i. Men når hun skriver om et sentralt bibelsk anliggende: «Det er helt greit at det gamle munnhellet er gått ut av bruk», er det bekymringsfullt. Til Jakobs oppgjør med det selvbestemte liv: «Dere skulle heller si: Om Herren vil, så får vi leve og kan gjøre dette eller hint,» har hun følgende kommentar til: «Vi behøver ikke dette underkastelsesritualet.»

Å underbygge dette med vår valgfrihet opplever jeg helt

misforstått i forhold til hva bibelverset handler om. Det er det selvstyrte og egenrådige liv som ikke regner med Gud og hans vilje som en realitet Jakob polemiserer mot. Jeg tror en blind underkastelse der vårt eget jeg raderes ut er det minste som truer det norske kristenfolk for tiden. I stedet ser jeg gode grunner til å blankpusse dette bibelske prinsippet – i pakt med han som sa: Skje ikke min vilje, men din.

Kirkenekt av mannlig kvinnenekt

Andreas Ihlang Berg

● Leder i Norges Kristelig studentforbund, teologistudent ved TF

Ingrid Brækken Melve

● Styremedlem i Norges kristelige studentforbund, teologistudent ved TF

KVINNELIGE PRESTER

Femti år etter Ingrid Bjerås' ordinasjon i Den norske kirke (Dnk), er det fortsatt lov til å nekte å samarbeide med kvinnelige prester. Dette runger som en innestengt pust fra fordums tid, når det gis tillatelse til samarbeidsnekt på bakgrunn av «samvittighetskvaler». Vi forstår ikke hvordan slike prester har samvittighet til å bruke sitt embete som en symbolsak for sin kvinnediskriminering.

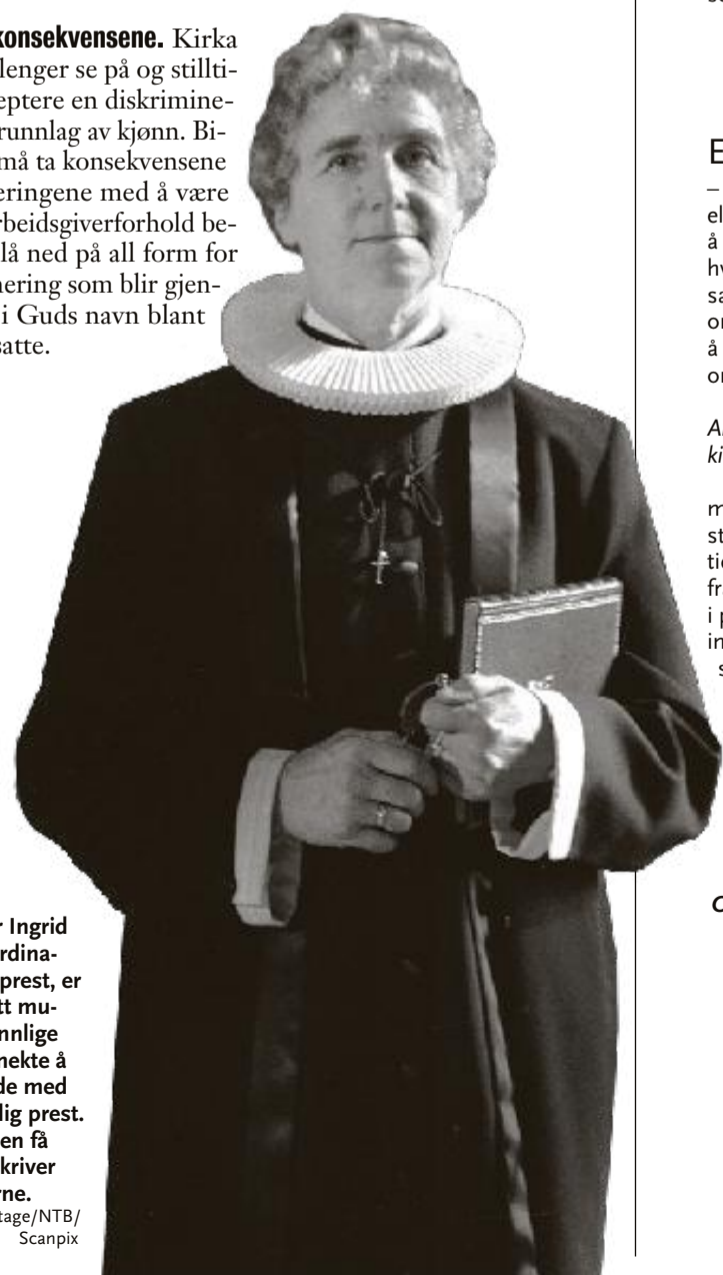
Prestetjenesten er en praktisk tjeneste, som ifølge Confessio Augustanas artikkel 14 legger til grunn at man er «rettelig kallet». I alle andre yrker som renovasjonsarbeider, lærer, frisør, professor osv, vil det å være kallet rett ikke bare si å ha en indre følelse av et kall til tjeneste, men arbeidsplassen må ansette henne eller ham i tjenesten. Slik skal det også være i kirken. Når biskopene kaller mennesker som prest gjennom ordinasjonen, har kvinner så vel som menn rett til å bli møtt på sin arbeidsplass som likeverdige kollega i kallet. Der hvor man i Dnk kan forbeholde seg retten til ikke å samarbeide med kvinnelige prestekolleger ville situasjonen vært en helt annen i arbeidsmarkedet for øvrig. Vi

kunne aldri ha nektet å arbeide med kvinnelige kolleger på bakgrunn av personlige samvittighetskvaler, rett og slett av hensyn til likestillingsloven.

Må ta konsekvensene. Kirka kan ikke lenger se på og stilltende akseptere en diskriminering på grunnlag av kjønn. Biskopene må ta konsekvensene av ordineringsene med å være seg sitt arbeidsgiverforhold bevisst og slå ned på all form for diskriminering som blir gjennomført i Guds navn blant deres ansatte.

50 år etter Ingrid Bjerås' ordinasjon som prest, er det fortsatt mulig for mannlige prester å nekte å samarbeide med en kvinnelig prest. Dette må en få slutt på, skriver innsenderne.

Foto: Stage/NTB/Scanpix

AKTUELT SYNSPUNKT

Tar spørreundersøkelser med litt ro

– Dagen etter din gjestevisitt i Domkirken ble det lagt fram en omdømmeundersøkelse der det kom fram at en av tre ikke liker kirken, ikke går i kirken og dessuten syns den er fordomsfull og ekskluderende. Hvorfor har det blitt slik?

– Jeg tenker vel at jeg tar sånne spørreundersøkelser med litt ro. I en fjern fortid for 40 år siden var jeg selv i politikken, så da lærte jeg meg det. Jeg morer meg ofte over dagens politiske ledere når de får en dårlig gallup, og må si: «Dette var et ganske uheldig tidspunkt, det blir nok snart bedre». Samtidig mener jeg at kirkens ledere og prester ikke må fjerne kirken fra folket. Da fjerner folket seg fra kirken.

Gunnar Stålsett, biskop emeritus, til Dagsavisen

Et paradoks

– Hverken Arbeiderpartiet eller Senterpartiet ønsker å skille stat og kirke. Men hvis vi skal ha en statskirke samtidig som vi har religionsfrihet, står vi i fare for å pådra oss et statlig religionsvesen.

– Er det et paradoks at Arbeiderpartiet er for statskirken?

– Det er et paradoks at man ønsker å beholde et statlig religionsvesen samtidig som man vil ha seg frabedt religiøse symboler i politiet. Danmark har innført hijabforbud i domstolene. Jeg kan ikke se det som noe annet enn grunnleggende mistillit mot muslimer. I Norge har vi i tidligere tider sett med skepsis på både katolikker og jøder.

Ann-Magrit Austenå, generalsekretær i Norsk Organisasjon for Asylsøkere (NOAS), tidligere leder i Norsk Journalistlag og forfatter av boka Arven etter Sataniske vers, til Aftenposten

regnskoger forsvinner. Det ville også være ekstremt farlig, fordi det innebærer å lukke øynene for de enorme utfordringene verden står overfor. Avskoging ødelegger livsgrunnlaget til noen av verdens fattigste mennesker, og et unikt naturmangfold. Det bidrar også til mer klimagassutslipp enn verdens fly, skip, biler og tog til sammen.

videreformidler tvilsom klimalitteratur funnet på nettet, stoff som bare har til hensikt å skape tvil om den globale oppvarmingen. Kreftene må i stedet brukes til å sette seg inn i sikker klimakunnskap. Jeg anbefaler boka til verdens ledende klimaforsker, James Hansen, Nasa (besteforeldre.framtiden.no).